

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 337 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 172 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 509 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากประชากรผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี มาเทียบตารางตามขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน และนำกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สัปดาห์ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้รายชื่อผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ผู้ปกครองนักเรียน	ผู้ปกครองนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	337	144
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	172	73
รวม	509	217

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น

แบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี มีลักษณะเป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Best & Kahn (1993, p. 313

อ้างถึงใน สุพจน์ เบญจามฤต, 2542, หน้า 41) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด/ ปฏิบัติบ่อยครั้ง เป็นประจำ
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก/ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง/ ปฏิบัติบางครั้ง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย/ ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด/ ปฏิบัติภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการสร้างเครื่องมือโดยใช้แบบสอบถามในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและข้อมูลพื้นฐานในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านความสามารถ

1.2 ด้านสุขภาพ

1.3 ด้านครอบครัว

2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของผู้ปกครองนักเรียน ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. สร้างแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของการมีส่วนร่วม คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการปฏิบัติดังนี้

1. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานกรรมการ และกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อตรวจและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยแยกเป็น 3 ด้าน คือ การหาความเที่ยงตรง (Validity) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังต่อไปนี้

2.1 ความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาของข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

2.1.1 ผศ.ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.2 ผศ.ดร. จันทร์ชลิ มาพุทท อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.3 ดร. สุรัตน์ ไชยชมภู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2 จังหวัดลพบุรี

2.1.4 นางสมทรง ทิพย์ไกรสร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดลพบุรี

2.1.5 นายวิชา อรุณแสงฉาน รองผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง โรงเรียนบ้านปิ้ง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” จังหวัดลพบุรี

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการควบคุมงานนิพนธ์เพื่อพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .71

2.3 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ทั้งโดยรวมและรายด้าน ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .93 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 217 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการตอบ และคัดเลือกรายฉบับที่สมบูรณ์ถูกต้อง มาจำแนกตามตัวแปรที่จะศึกษา แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวมแล้วทดสอบโดยการแจกแจงค่าวิกฤตที่ (*t*-Test) ใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยว่าแตกต่างกันหรือไม่โดยการบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows Version 10.1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.1 (Statistical Package for the Social Science) โดยข้อมูลพื้นฐานที่ได้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ในการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51–5.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51–4.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51–3.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51–2.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00–1.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.1 โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี ใช้สถิติการหาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นแตกต่างกัน ใช้การทดสอบค่าวิกฤตที่
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ใช้การทดสอบค่าวิกฤตที่
4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศแตกต่างกัน ใช้การทดสอบค่าวิกฤตที่